

Hvorfor trenger vi nye prøver?

I tråd med innføring av nye læreplaner skal vi utvikle nye prøver. Vi har ikke startet denne utviklingen ennå. Det skal vi gjøre sammen med elever, lærere, skoler og andre interessenter.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 06.05.2021

Vi oppdaterer siden fortløpende.

Bakgrunn for arbeidet med prøvene

Over flere år har vi utviklet et bredt prøvesystem som dekker store deler av grunnskoleløpet. Vi har samtidig jobbet med å forbedre prøvene, både i kvalitet og for bedre å tilpasse prøvene til brukernes behov.

I 2017 gjennomførte vi brukerinnsiktsprosjektet «Kvalitetsgjennomgang prøvefeltet». Målet med prosjektet var å få innsikt i brukernes opplevelse av prøvenes nytteverdi. Her fikk vi viktige innspill fra elever, lærere, skoleledere- og eiere, fagmiljø fra universitet og høyskoler og organisasjoner.

Brukerinnsikten, sammen med forskning på prøvefeltet og en litteraturgjennomgang, er oppsummert i rapporten fra 2020, "Prøver i fagfornyelsen". Rapporten oppsummerer våre samlede erfaringer, innspill og kunnskap fra 15 år med dagens prøver.

Kunnskapsgrunlaget viser at

- den totale mengden av obligatoriske og frivillige prøver har vokst fram over tid, og det mangler en tydelig sammenheng mellom de ulike prøvetypene
- kvaliteten på prøvene vil bli bedre dersom det er tydeligere hvilke behov prøvene skal dekke
- det er behov for større tilpasninger av prøvene for at flere elever skal oppleve mestring

Nyutviklingen av prøvefeldet ser vi i sammenheng med

- innføring av nye læreplaner
- behov for mer informasjon om elevenes faglige progresjon
- oppdraget vi har fått om å gjøre en helhetlig gjennomgang av kvalitetsvurderingssystemet

To prøvetyper

Målet med de nye prøvene er at de skal bli enda mer relevante for elevene, lærerne, og skolelederne- og eierne. Kunnskapsdepartement har besluttet at vi skal utvikle to prøvetyper som på sikt skal erstatte dagens prøver. Den ene skal gi støtte til undervisvurdering og den andre skal støtte styring og kvalitetsutvikling.

Det er ikke besluttet hvilke ferdigheter, fag og fagområder prøvene skal ta for seg, på hvilke trinn og hvor ofte de skal de gjennomføres, hva som skal være obligatorisk og frivillig, og hvordan resultatene skal formidles.

Støtte til undervisvurdering

Prøven skal gi informasjon om elevenes ferdigheter eller kompetanser og støtte arbeidet med undervisvurderingen og oppfølging av enkeltelever og elevgrupper. Resultatene skal ikke rapporteres.

Vi anbefaler at en slik prøvetype skal være frivillig.

Det er et mål at en slik prøvetype skal gi elevene utfordringer tilpasset deres nivå, slik at de opplever motivasjon og mestring. Det skal være god sammenheng mellom prøvene og læreplanene, og prøvene skal gi et godt grunnlag for å følge og støtte elevenes progresjon og avdekke behov for tidlig innsats.

Støtte til styring og kvalitetsutvikling

Prøven skal gi informasjon til styringsnivåene lokalt og nasjonalt. Resultatene fra prøvene skal gi relevant styringsinformasjon til skoler, skoleeiere og utdanningsmyndigheter, og legge et godt grunnlag for kvalitetsutvikling på alle nivåer.

Det er et mål at en slik prøvetype skal gi elevene utfordringer tilpasset deres nivå, slik at de opplever motivasjon og mestring. Det skal være god sammenheng mellom prøvene og læreplanene, og prøvene skal gi et godt grunnlag for å følge og støtte elevenes progresjon og

avdekke behov for tidlig innsats.

Brukerinvolvering i utviklingen av prøvene

I de videre utviklings- og beslutningsprosessene legger vi opp til en bred involvering sammen med blant annet elever, ansatte på skoler, kommuner og organisasjoner. Vårt mål er at vi skal informere om status og veivalg, vi skal invitere elever, lærere, skoleledere, skoleeiere og statsforvaltere til arbeidsgrupper og dialogmøter, og vi skal dokumentere og informere om beslutninger.

Vi skal også etter hvert vise frem eksempler på prøver som dere kan gi innspill på, og hvilke oppgaver prøvene skal inneholde for de ulike fagene og trinnene.

Hva skjer videre?

Vi har ikke startet utviklingen av nye prøver ennå.

Kunnskapsdepartementet fastsetter plan for videre arbeid med prøvene.

Rapporter og anbefalinger

- Prøver i fagfornyelsen - hvilke behov skal prøvene dekke?
- Plan for videreutvikling av prøvefeltet - anbefalinger om veivalg

